

भस्मपित्तञ्च यत्तन्नापि शिरोरुजम् । सर्वाङ्गं रोगान्
विजयते कालकोकं न संशयः । नलं धीर्यं नपःपष्टिं
गुह्यतेऽग्निं विवर्द्धयेत् । अथ किञ्च “ध्यायमानस्य
कोहस्य मलं मण्डूरसुच्यते । कोहसिंहानिका किङ्क
सिंहानस्य निगद्यते । यत्कोहं यदगुणं प्रोक्तं तत्किङ्क
मपि तदगुणम्” । अथ कोहस्य दोषमालये शोधनमभि-
धीयते “पुस्तकीकृतपलायि कोहस्याग्नीं प्रतापयेत् ।
निषिञ्चेत् तप्ततप्तानि तेषु तक्ते च काञ्जिके । गोमूत्रे
च कुचत्यागं कषाये च त्रिधातिधा । एवं कोहस्य
पलायां विगुह्मिः संप्रजायते” । अथ कोहस्य मारण-
विधिः “गुह्यकोहमभं चूर्णं पातालगुह्योरसैः ।
मर्दयित्वा पुटेद्वज्रो दद्यादिवं पुटद्वयम् । पुटतयं
कुमार्यां कुठारिक्किङ्कारसैः । पुटपदकं ततो दद्यादिवं
तीक्ष्णं स्मृतिर्भवेत्” । अन्यञ्च “अग्निमेद्वादशमग्निं दददं
तीक्ष्णचूर्णतः । मर्दयेत् कन्यकाङ्गादेर्यामयुग्मं ततः
पुटेत् । एवं समपुटेत्तु कोहचूर्णमवाप्नुवात् ।
सत्यासुभूतो योगीन्द्रः क्रमोऽग्नौ कोहमारणे । कषाते
रामराजेन कौटुहलभिव्यासपुना । स्तकाकुडिगुण
गम्यं दत्त्वा ज्ञयाञ्च कज्जकोम् । द्वयोः समं कोहचूर्णं
मर्दयेत् कन्यकाङ्गैः । यामयुग्मं ततः पिष्टुं कम्पा
तामस्य पात्रके । समं हत्वा रुक्मकस्य पत्रोराम्बादेव-
दुधः । यामद्वयाङ्गमेदुष्यं धान्यराशौ न्यसेत्ततः ।
दक्षोपरि शरावश्च त्रिदिनानि सङ्करेत् । पिष्टा च
नालवेदस्तादिवं मारतरं भवेत् । दाक्षिमस्य दलं पिष्टा
तन्त्रतुर्गुणधारिणा । तद्भूसेनायचचूर्णं सजीयात्
ज्ञाववेदपि । स्यात्तमे शोधयेत्तच्च पुटेदेवं पुनः पुनः ।
एकविंशतिवारैस्तान्निवते नाल संशयः । एवं सर्वाणि
कोहानि सखादीन्यापि मारयेत्” । एवं मारितकोहस्य
गुणाः “कोहं तिक्तं सरं ग्रीतं कषायं सधुरं गुह्य ।
रुजं वयस्यं चक्षुष्यं लेहनं वातलं जयेत् । कफं पित्तं
गरं मूलं योफार्थः स्त्रीहृषाण्डुताः । मेदोमेडक्रभीन्
ज्वरं तत्किङ्कं तद्देव हि । गुह्यामेकां समारम्भ यावत्
स्युर्नैव रत्तिताः । तावत्कोहं समग्रीयाद्यादादोषानलं
परः । कुष्माण्डं तिक्ततेजस्य माषाङ्कं राजिकालया ।
मद्यमन्त्ररघञ्च वज्रयेडोहसेवकः” भावप्र० “यदा तु व्या-
यसे पात्रे पक्कमस्मति वै द्विजः । च पापघोऽपि भुङ्क्ते
ऽस्मं रोरसे परिपच्यते” मत्स्यपु० । “अयःपात्रे
पयःपानं गम्यं पिष्टाजमेव च । भृदादिकं मधु गुह्यं

मारिकेकोदकं तथा । मलं मूत्रञ्च यत् किञ्चिदभक्ष्य
मनुरज्जवात्” ब्रह्मवै० ।

लोहकण्टक पु० कोहमिव कठिनः कण्टको वक्ष्य । समद-
हये शब्दः ० । २ कोहमववण्टके च ।

लोहकार पु० कोहं तन्मयं शस्त्रादि करोति ज-अथ । कथं
कारे । खुल् । कोहकारकाऽप्यल । “गोपात्वात् तन्तुवार्था
वै कर्मकारोऽभवत् सुतः” पराशरोक्ते जातिभेदे पुंस्त्री ।

लोहकिट्ट न० इत० कोहमवे । (कोहार ए) । राजनि०
लोहचूर्णं न० इत० (लोहाचुर) स्यात् १ पदार्थे २ कोहमवे
राजनि० ।

लोहज न० कोहात् कोहाभ्यां वा जायते जन-उ० । कोह-
मवे राजनि० २ धातुद्वये कालौ च हेमच० ।

लोहद्राविन् पु० कोहानि धातुद्रव्याणि द्रावयति कु-विच्
ऽन्ति । इट्टके (लोहागा) राजनि० । २ धातुद्रावके
ति० । [अनरः स्त्रियां स्त्रीप ।

लोहपृष्ठ पुंस्त्री० कोहमिव कठिनं पृष्ठमथ । कङ्कपक्षिणि
लोहमारक पु० कोहं मारयति मारयति क-विच्-एत् न ।
मालिचिकायै लिङ्ग० । [२ लोहप्रादिके लि० ।

लोहल पु० कोहमिव हात का-क । १ अयत्तमने अनरः
लोहवर न० कोहेषु द्रवधातुषु मध्ये वरम् । कथं मेदि० ।
लोहश्लेषण न० कोहानि सखादीनि क्षमयति योजयति
क्षिप-विच्-एत् । इट्टके (लोहागा) हेमच० ।

लोहसङ्कर न० कोहानां धातुद्रव्याणां सङ्करो क्त । निचिन्त-
धातौ शरीत्यादौ २ वक्तव्ये च राजनि० ।

लोहाभिसा(हा)र पु० कोहं तन्मयं शस्त्रस्य अभिसि(हि)-
यतेऽस्म अङि + ल-(-ङ्)-वा आधारे भज । राज्ञे
बुद्धयात्वादौ प्रस्ननीराजनाविधौ कसरः ।

लोहामल पु० १ तीक्ष्णभेदे वराहपु० । २ कोहकीले च ।

लोहित न० रुह इतच् रस्य चः । १ कुङ्कुमे २ रक्तचन्दनं
३ रक्तगोशीर्षकभेदे मेदि० ४ मरुक्ते ५ हरिचन्दने शब्दः ० ।
इत्यङ्कुङ्कुमे ७ रुधिरं च राजनि० मयुष्ये हेमच० ।
हनदभेदे १ मर्दन १ २ रक्तचर्णे च पु० मेदि० । ३ रक्ततायुते
लि० । १ २ रक्तगभेदे १ ३ रहितमत्स्ये १ ५ रमे १ ६ दधभेदे
भरतः । १ ७ मसूरे शब्दः ० १ ८ रक्ताको १ ९ रक्तमाशौ
राजनि० २ ० वनभेदे २ १ रुरोवरभेदे ब्रह्मपुत्रशब्दे दृश्यम् ।
सर्वत्र जातो स्त्रियां स्त्रीप । वर्षे तु स्त्रीत्वे स्त्रीप तस्य
नः । कोहिनी लाहितवर्णयुतस्त्रियाम् । रुह-रुग्
रस्य चः । रोहणकर्त्तरि स्त्रियां टाप् ।